

**A Kúria
mint másodfokú bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kf.VII.40.449/2021/4.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin

a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Magyarfalvi Katalin

bíró

Dr. Stumpf-Rádai Ágota

bíró

A felperes: felperes neve

(felperes címe)

A felperes képviselője: dr. Szikszai Márta ügyvéd

(címe)

Az alperes: alperes neve

(alperes címe)

Az alperes képviselője: dr. Virág István Ügyvédi Iroda

(címe1)

eljáró ügyvéd: dr. Virág István

A per tárgya: felmentés jogellenessége

A fellebbezési kérelmet benyújtó fél: felperes

A fellebbezéssel érintett jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 48.K.708.086/2020/15.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 48.K.708.086/2020/15. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 125.000 (egyszázhuszonötezer) forint + ÁFA másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

[1] A felperes 2018. június 1. napjától határozatlan idejű közszolgálati jogviszonyban állt az alperesnél 2020. február 27. napjától fasorfenntartási referens munkakörben. Munkaköri leírása szerint feladatkörébe tartozott a zöldterülettel kapcsolatos lakossági bejelentések kivizsgálása és megválaszolása, mely bejelentések érkezhettek a felperes saját hibabejelentő oldalára, hivatali e-mail címére vagy a www.....hu internetes oldalra. Ez utóbbi

oldalon 2020. július 24. napján egy anonim felhasználó bejelentést tett. Az alperes nevében a felperes 2020. augusztus 3-án jelezte a bejelentő részére, hogy kizárólag közvetlen balesetveszély elhárítása céljából van lehetőség metszési munkákat végezni, a munkálatok elvégzéséig a felhasználó türelmét kérte. A felhasználó 2020. október 31. napján bejelentésében rögzítette, hogy „nincs változás”.

[2] A felperes 2020. november 12. napján a www....hu internetes oldalon a ...1 felhasználó név alatt a következő bejegyzést tette „...2! Testének, szellemének, kerületének egyaránt javára válna, ha az írogatás helyett tettekkel is bizonyítaná mennyire szíven viseli a közterületek állapotát. Metszőolló a lakhelyéhez közeli erzsébeti piacon is kapható. Bár ranglistára nem fog kerülni, de biztosíthatom, hogy rendkívül felemelő érzés hasznosan élni.” A felperes bejegyzésére az internetes oldalon több felhasználó kérdéssorozatot indított el az alperesi munkáltató irányába, amelyben számon kérték a felperes hangnemét és válaszáinak stílusát. Emellett több e-mail, illetve bejelentés érkezett az alperes címére a bejegyzést kifogásolva és kérve annak kivizsgálását. A felperes elismerte, hogy ő írta a válaszlevelet, sajnálatát fejezte ki, hogy elragadtatta magát és vállalta a következményeket. Egyidejűleg kifejtette azt is, hogy többször jelezte a munkáltatónak, hogy a ...k.hu egy olyan rendszerben dolgozik, ami ranglistát működtet a bejelentők között, nem a problémákra és nem a város jobbítására koncentrál. Leírta, hogy „Tiszteletlenségre nem tudok tisztelettel válaszolni. Már.” Előadta azt is, hogy a bejelentő a lánya volt iskolatársa, egy kerületi „kanapéaktivista”, aki sportot űz abból, hogy ilyen módon embereket ugráltat és foglalkoztat, mert másképp nem tud érvényesülni, és nem lenne szabad komolyan venni.

[3] Az alperes a 2020. november 16. napján kelt intézkedésével a felperes közszolgálati jogviszonyát a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) 63. § (2) bekezdés a) pontja, 64. § (1) és (3) bekezdése alapján méltatlanság jogcímén felmentéssel azonnali hatállyal megszüntette. Az indokolása szerint a felperes nem megfelelő kommunikációt alkalmazott egy bejelentéssel kapcsolatban; idézte a bejelentés és a válaszlevél szövegét. A sérelmezett bejegyzést a felperes tette, amely stílusa, hangvétele rendkívül cinikus, tiszteletlen, semmilyen módon nem egyeztethető össze az előzményi bejegyzésekkel, és a közszolgálati normákkal, elvárásokkal, továbbá a Kttv. 9. és 10. §-ok rendelkezéseivel. A bejegyzés azt közvetíti a bejelentő felé, hogy a bejelentett problémát neki kellene megoldania, pikírt stílusban hordozza azt a jelentéstartalmat, hogy az önkormányzatra, az önkormányzati dolgozókra nem számíthat. Rögzítette a felmentés indokolása azt is, hogy több internetes portál is foglalkozott a témával, a megjelenő hírek és hozzászólások egyértelműen alátámasztják a lakosság és a közvélemény túlnyomórészt elítélő álláspontját, amelyet alperessel szemben fogalmaztak meg. Ismertette a felperes 2020. november 13-án írt e-mailjében foglaltakat azzal, hogy a felperes által tanúsított magatartás nem csak munkaidőben és közszolgálati feladatellátás során, hanem azon kívül sem engedhető meg. A felperes leveléből egyértelműen kiderül, hogy személyes problémái vannak a bejelentővel, előzményi ismertségük áll fenn; ránézve sértő megjegyzéseket és kifejezéseket is használ, személyeskedik, majd egyenesen azt javasolja, hogy nem kell a bejelentőt komolyan venni. Ez a hozzáállás megengedhetetlen és elfogadhatatlan a közszolgálati és a közszolgálati tisztviselőkkel szemben támasztott követelményekhez. A felperes magatartása alkalmas arra, hogy a felperes által betöltött beosztás tekintélyét, polgármesteri hivatal és az önkormányzat jó hírnevét, a jó közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolja, ezért felperes jogviszonyának további fenntartása az alperestől nem várható el.

[4] A felmentés közlésére 2020. november 16-án reggel került sor a jegyző irodájában, amikor is közölte a jegyző, hogy a felperes jogviszonyát méltatlanság okán azonnali hatállyal megszünteti, majd átadta a felperes részére a felmentési okiratot. Miután a jegyző nem adott

lehetőséget az okiratot elvinni és áttanulmányozni, a felperes a jegyző irodájában átolvasta az iratot, majd aláírta.

[5] A felperes 2020. július 1. és november 16. közötti időszakra vonatkozó teljesítményértékelését az alperes 2020. november 16-án készítette el, amelyben a felperesnek a közszolgálatból és a szervezeti kultúrából fakadó magatartási, viselkedési szabályok betartását és kommunikációját 85-85%-ban jellemezte, azaz jóra értékelte.

A kereseti kérelem és védírat

[6] A felperes keresetében a munkáltatói intézkedés jogellenességének megállapítását és az alperes (12 havi illetménynek megfelelő) 4.515.600 forint megfizetésére kötelezését kérte. Előadta, hogy ahu oldalon érkező bejelentések miatt nem csak saját, hanem kollégái munkavégzésében is felmerült anomáliákat rendszeresen jelezte a munkáltató felé, azonban nem történt érdemi intézkedés, ezzel az alperes a Kttv. 9. § (2) bekezdésébe ütközően járt el. Elismerte, hogy a bejegyzést ő írta; sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy elragadtatta magát. Azt is elismerte, hogy nem lett volna szabad az alperes nevében írnia. Mindezek ellenére úgy vélte, hogy az alperes tévesen és túlzóan értékelte a felperes bejegyzését és az arra adott reakciókat, ezért döntése nem felel meg a Kttv. 63. § (3) bekezdésében foglalt okszerűségi követelménynek. Érvelése szerint cselekménye legfeljebb kötelezettségszegésnek vagy etikai szabályszegésnek minősíthető, mely esetén fegyelmi eljárás megindításának lett volna helye. Sérelmezte, hogy az alperes nem értékelte megfelelően a felperes megbánását és kizárólag a közvélemény alapján ítélte meg a cselekményét. Az alperes akkor járt volna el körültekintően, ha meghallgatja a felperes védekezését és további köztisztviselő véleményét. Mindezek alapján a munkáltató jogellenesen szüntette meg a felperes közszolgálati jogviszonyát. Hivatkozott a jogviszonyának megszüntetésekor elkészített teljesítményértékelésére, továbbá arra, hogy az alperes a felmentést megelőzően nem biztosította kifejezett kérése ellenére sem, hogy a felmentés indokait megismerje és azokkal szemben védekezését előadhassa.

[7] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy az alperes lehetőséget biztosított a felperes számára a felmentés indokainak megismerésére és az azokkal szembeni védekezésre; a felperes a felmentési okiratot átolvasás után írta alá. A felperes bejegyzésében alkalmazott hangnem közszolgálatban nem engedhető meg.

[8] Hivatkozott az alperes arra is, hogy a felperes bejegyzése nyomán több országos olvasottságú hírportál is cikket közölt, a facebook közösségi oldalon is több hozzászólás érkezett, többnyire az alperest marasztaló hangnemben, országos hír lett a felperes bejegyzéséből, amely az alperes jó hírnevét és a közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolta. A felperes a kollégáknak írt „búcsú” levelében elismerte, hogy bejegyzésével megsértette a ...3 felhasználót a cinikus válaszával, amely összeegyeztethetetlen a köztisztviselői magatartással.

[9] A felperes a felmentés alapjául szolgáló esetben meg nem engedhető módon kommunikált, amely nem teszi semmissé az egész évben végzett munkája minőségét és ez tükröződik a teljesítményértékelésében.

[10] Az alperes érvelése szerint a Kttv. szabályai nem írják elő kötelező módon a munkáltatónak, hogy a kormánytisztviselő terhére rótt kötelezettségszegést fegyelmi eljárás keretében vagy méltatlanság címén történő felmentés során bírálja el. A felperes felmentésre okot adó cselekménye olyan mértékben sértette az alperes jó hírnevét és a közigazgatásba vetett bizalmat, amely miatt az alperesnek a felperes jogviszonyát azonnali hatályú

felmentéssel méltatlanság miatt meg kellett szüntetnie. A felmentés indokolása valós és okszerű volt.

[11] Az alperes vitatta a kereset összecszerűségét is.

Az elsőfokú ítélet

[12] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a Kttv. 64. § (1) bekezdése megvalósul, ha a közszolgálati tisztviselő a Kttv. 76. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt azon kötelezettségét, mely szerint köteles általában olyan magatartást tanúsít, hogy ez más helytelen megítélését ne idézze elő, megszegi. A felmentés alapjául szolgáló magatartást a felperes elismerte, így a felmentés oka valós.

[13] Az ítéleti érvelés szerint a Kttv. szabályai nem tartalmazzak eljárási kényszert, a munkáltató döntési körébe tartozik, hogy egy adott magatartást fegyelmi eljárás vagy méltatlanság címén történő felmentés keretében bírálja el. Megalapozatlan ezért a felperesnek az a hivatkozása, hogy az alperes jogellenesen járt el, amikor nem folytatott le fegyelmi eljárást.

[14] A bíróság vizsgálta, hogy a felperes felmentése megfelel-e a Kttv. 64. § (1) bekezdésébe írt jogszabályi feltételeknek, amely rendelkezés alkalmazására általában akkor kerülhet sor, ha a kormánytisztviselő jellemzően egyszeri, olyan súlyosan kifogásolható magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy az általa betöltött beosztás tekintélyét vagy a munkáltató jó hírnevét, illetve a jó közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolja. Megállapította, hogy az alperes egyben a közszolgálat megjelenítője, ezért az alperes helytelen társadalmi megítélésére, jó hírnévének kikezdésére alkalmas viselkedés egyben a közigazgatásba vetett társadalmi bizalomra is negatív hatással is lehet. A közszolgálati tisztviselő magatartásának objektíve alkalmasnak kell lennie a beosztás tekintélyének, a munkáltató jó hírnévének és a közigazgatásba vetett társadalmi bizalomnak a rombolására, ehhez nem szükséges, hogy a felperes által elkövetett cselekmény miatt ténylegesen sérüljön a beosztás tekintélye, a munkáltató hírneve, illetve, hogy megrendüljön a közbizalom, elegendő, ha a tanúsított magatartás alkalmas ezek előidézésére. A felperes bejegyzése, annak stílusa nem csak alkalmas volt ezek előidézésére, de az alperes bizonyította azt is, hogy a felperes ténylegesen is megsértette az alperes jó hírnevét tekintettel arra, hogy az esetről több országos olvasottságú internetes portál is cikket közölt, bírálva az önkormányzati dolgozó magatartását, a cikkhez kapcsolódó hozzászólások az alperest elítélő hangnemben íródtak, tehát a felperes bejegyzése széles körben és súlyos mértékben rombolta az alperes tekintélyét, a jó közigazgatásba vetett bizalmat.

[15] Kiemelte a bíróság, hogy az ügy megítélése szempontjából nem bír relevanciával, hogy ahu oldal miként működik, kik és hány alkalommal írnak oda bejelentéseket, mint ahogy az sem, hogy az esettel kapcsolatosan az alpereshez írt panaszok kiktől származnak. A felperes bejegyzése önmagában és akkor is, ha nem jelentek volna meg hozzá az alperest elmarasztaló hozzászólások, alkalmas lett volna arra, hogy az alperes jó hírnevét sértse. A felperes alaptalanul hivatkozott bejegyzése előzményeként a jelentős munkateherre, amely bizonyítottasága esetén sem mentesítené cselekménye kötelezettségszegő volta alól.

[16] A felperes magatartása a Kttv. 64. § (1) bekezdése szerinti tényállást kimerítette, ezért az alperestől nem volt elvárható, hogy a felperest továbbfoglalkoztassa. A felmentés indoka okszerű és megfelel a méltatlanságra vonatkozó jogszabályi feltételeknek. Annak értékelése,

hogy a felperes több alkalommal is sajnálatát fejezte ki az ügygel kapcsolatosan, az intézkedés meghozatalakor a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozott.

[17] A bíróság a felperes tanúbizonyítási indítványainak azért nem adott helyt, mert úgy ítélte meg, hogy a per tárgyát nem képezi a felperesnek a panaszok kapcsán végzett munkájának ellátása, hiszen azt az alperes is elismerte, hogy a felperes munkájával nem volt probléma. A felmentés tárgya a felperes egyetlen bejegyzése volt, ezért annak sem volt relevanciája, hogy a felperest miként ítélték meg a kollégái és más közszolgáltatók. A felmentés alapjául szolgáló magatartást a felperes megelőző hónapokban végzett teljesítménye, teljesítményértékelése sem teszi semmissé.

[18] Végezetül a bíróság a történések ismertetését követően megállapította, hogy a felperes már a jegyzővel való megbeszélést megelőzően tudta, hogy a megbeszélésnek mi lesz a témája, a jegyző tájékoztatása ezért nem érthette váratlanul. Maga is megbánta tettét, amelyet az esetet követően írt levele tartalmazott, tehát tudatában volt annak, hogy az általa tanúsított magatartás nem elfogadható. Az, hogy a jegyző a levélben írtakkal nem értett egyet és nem kívánt mélyebben belemenni a kérdés tisztázásába, nem jelenti, hogy a felperesnek ne lett volna lehetősége a védekezésre. A felmentési okirat átadását követően a felperesnek lehetősége volt annak áttanulmányozására, tehát a védekezési joga nem sérült az által, hogy nem kapott lehetőséget arra, hogy az iratot elvigye és azt több napig tanulmányozza. A Kttv. nem követeli meg a felmentés indokaival szembeni védekezés biztosítását a felmentés közlése előtt. Az okirat átadása előtt az alperes ismertette az intézkedése indokait, amelyet követően a felperes lehetőséget kapott az álláspontja előadására, így a védekezéshez való joga nem sérült. Mindezek alapján az alperes jogszerűen szüntette meg a felperes jogviszonyát.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[19] A felperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének való helyt adást, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezését kérte a Kttv. 9. § (2) bekezdése, 63. § (3) bekezdése, 64. § (1) és (2) bekezdései bíróság általi megsértése miatt.

[20] A felperes kifogásolta, hogy az első fokon eljáró bíróság a felmentés indokaként megjelölt felperesi bejegyzés előzményeit nem vizsgálta, a felperes által becsatolt bizonyítékok értékelését és bizonyítási indítványokat mellőzte, tényként fogadott el olyan alperesi állításokat, amelyeket az alperes nem bizonyított. E körben hivatkozott arra, hogy a bíróság nem vizsgálta a www....hu oldal működését és a felperes munkavégzését érintő hatásait. Álláspontja szerint nem a felperes bejegyzése, hanem az arról való internetes hírportálokon megjelenő negatív hangvételű és hangulatkeltő hírek voltak alkalmasak arra, hogy az alperes jó hírnevét megsértsék.

[21] Kifogásolta, hogy az első fokon eljáró bíróság nem vizsgálta a felperes felmentésére okot adó cselekmény hatására az alpereshez lakossági panaszokat benyújtó személyek kilétét és azok kapcsolatát a www....hu oldallal, mely tények feltárása esetén megállapítható lett volna, hogy nem az alperes által állított, a polgárok széles körét érintő véleménynyilvánításról van szó, hanem annak a nagyon szűk körnek a véleményéről, aki érdekelt volt abban, hogy a www....hu oldal fontosságát és hatékonyságát alátámassza, és amelynek értékelése a felperes cselekményének enyhébb megítélését eredményezte volna. Az alperes nem bizonyította, hogy az általa hivatkozott hírportálon megjelenő, a felperes bejegyzéséhez fűződő hozzászólások a mai napig is olvashatóak lennének, illetve ezeknek a bejegyzéseknek mi a tartalma; a bíróság

a Kp. 78. § (5) bekezdése megsértésével erre hivatalból sem rendelt el bizonyítást. A bíróság alaptalanul mellőzte a felperes tanúbizonyítási indítványait, amelyek egyrészt a felperes munkavégzésére, a ...hu oldalon keresztül érkező panaszok felperesi munkavégzésre gyakorolt hatására, másrészt a felperes felmentésére okot adó cselekménynek a kollégák és más közszolgáltatók általi megítélésére irányult. A fentiek alapján az ítélet alapjául szolgáló tényállás nem került teljes körűen feltárára, amelynek következtében a bíróság a jogilag releváns tények összességének ismerete hiányában hozta meg ítéletét.

[22] A felperes álláspontja szerint az alperes a felmentéssel a cselekményéhez képest aránytalanul súlyos jogkövetkezményt alkalmazott és a bíróság téves jogi álláspontra helyezkedett, amikor a felperes felmentésére okot adó cselekményét okszerűnek ítélte.

[23] Kifogásolta, hogy az első fokon eljáró bíróság a tényállás feltárása során nem kezelte „kellő hangsúllyal” a Kttv. 64. § (2) bekezdése szerinti követelményt, amely szerint az alperesnek kötelezettsége lett volna lehetőséget adni a felperesnek a felmentés közlése előtt a felmentés indokainak megismerésére és az azokkal szembeni védekezésre. E körben előadta a felperes, hogy a jegyző nem fejtette ki, hogy a felperes cselekménye miatt fennáll a méltatlanság jogcímén történő felmentés lehetősége, amennyiben a jegyző ezt közli, úgy a felperes ennek tudatában tette volna meg az üggyel kapcsolatos védekezését és megfelelő időt kért volna arra, hogy a védekezésre felkészüljön és védekezését előadja. A felperes a felmentés lehetőségére vonatkozó tájékoztatás elfogadása miatt alappal feltételezhette, hogy ugyan felelősségre fogják vonni cselekménye miatt, azzal azonban nem számolhatott, hogy jogkövetkezményként a jogviszonya azonnali hatályú felmentésére kerül sor. Az a körülmény, hogy az alperes időt biztosított a korábban megszövegezett felmentés elolvasására, nem jelenti a Kttv. 64. § (2) bekezdése szerinti jogszerű eljárást.

[24] Az alperes a felmentés közlése során eljárásával a Kttv. 9. § (2) bekezdésében foglaltakat is megsértette. A bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az alperes részéről elmaradt annak a ténynek a közlése, hogy a felperes cselekménye miatt méltatlanság miatti felmentésre kerülhet sor, ezért a bíróság a Kttv. 63. § (2) bekezdését tévesen értelmezve állapította meg, hogy az alperes hivatkozott jogszabályhely megsértése nélkül járt el. A felperes hivatkozott a méltatlanság miatti felmentés körében kialakult bírói gyakorlatra (BH2019.1.25 számú és az EBH2018.M34 számú eseti döntések) azzal, hogy a felperes cselekménye nem azonos súlyú azokkal a cselekményekkel, amelyek a bírói gyakorlat szerint méltatlanság címén felmentésre adnak okot, ezért a felperes jogviszonyának megszüntetése nem volt okszerű.

[25] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Érvelése szerint a bíróság a felek nyilatkozatai, a peranyag részévé tett okiratok, a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a tényállást helyesen állapította meg, abból helyes jogi következtetést levonva hozta meg döntését. Az első fokon eljáró bíróság megindokolta, hogy a www.....hu oldal működése, valamint az oldalnak a peres felek jogviszonyára tett hatásai miért nem relevánsak a perben, és helyesen állapította meg, hogy az alperes által hivatkozott internetes hírportálok tárgyilagosan mutatták be a felperesi cselekményt. A felmentésre az adott okot, hogy a felperes az önkormányzat nevében tette meg a bejegyzését és nem magánszemélyként. A cselekmények közötti ok-okozati összefüggést a felperes félreértelmezi, mivel a jó hírnév és a közigazgatásba vetett bizalom nem a hírportálok tárgyilagos közlése, hanem a felperes tevékenysége miatt sérült.

[26] A bíróság helyesen állapította meg, hogy nem releváns, hogy ki és milyen célból tett bejelentést az alperesi munkáltató felé, a bejelentő személyétől függetlenül a felperes tevékenysége miatt az alperes jó hírneve és a közigazgatásba vetett bizalom jelentősen sérült.

[27] Az alperes védiratában megjelölt közvetlenül elérhető direkt linkek megfelelő bizonyítékként szolgáltak, ezek jelenleg is elérhetőek és a polgári perrendtartásról szóló 2016.

évi CXXX. törvény (Pp.) 266. § (2) bekezdése szerint köztudomású tényeknek tekinthetők, ezért különösebb bizonyítást sem igényeltek volna. A bíróság helytállóan utasította el a felperes tanúbizonyítási indítványait.

[28] Az alperes álláspontja szerint a felperes lehetőséget kapott védekezése előterjesztésére, a felmentés indokait már annak közlése előtt teljes körűen megismerte, így joga és jogos érdeke nem sérült. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes megbánásának értékelése az az alperes mérlegelési körébe tartozó kérdés.

A Kúria döntése és jogi indokai

[29] A felperes fellebbezése nem megalapozott az alábbiak szerint.

[30] A Kúria az elsőfokú ítéletet kizárólag a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül [Kp. 108. § (1) bekezdés].

[31] A Kúria mindenek előtt rögzíti, hogy a Kttv. 64. § (1) bekezdés által szabályozott méltatlanságot, mint felmentési okot számos határozatában (Kfv.VII.37.107/2021/7., Mfv.II. 10.286/2018/10., stb.) értelmezte. Az eljáró bíróság a következetes bírói gyakorlat helytálló alkalmazásával hozta meg döntését. A Kttv. 64. § (1) bekezdése alkalmazására általában akkor kerülhet sor, ha a kormánytisztviselő jellemzően egyszeri, súlyosan kifogásolható magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy az általa betöltött beosztás tekintélyét vagy a munkáltató jó hírét, illetve a jó közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolja, mely miatt nem várható el, hogy a munkáltató a jogviszonyát a továbbiakban fenntartsa. Ha a kormánytisztviselő e magatartásával a munkaköri kötelezettségét is vétkesen megszegi, a munkáltató jogszerűen úgy is dönthet, hogy a kormányzati szolgálati viszonyból származó kötelezettségek vétkes megszegése miatt fegyelmi eljárást rendel el és ennek keretében kíséri meg a tényállás pontos feltárását és az összes körülmény mérlegelésével dönt a kormánytisztviselővel szembeni jogkövetkezmények alkalmazásáról. A két jogintézmény eltérése abból adódik, hogy a kormánytisztviselő bizonyított kötelezettségszegése esetén méltatlanság jogcímén történő felmentésére csak többlettényállás alapján kerülhet sor, vagyis akkor, ha a bizonyított magatartás alkalmas arra, hogy a beosztás tekintélyét vagy a munkáltató jó hírét, illetve a jó közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolja (EBH2018.M.2., EBH 2016.M.31.). A Kttv. 64. § (1) bekezdés alkalmazásában a jogszabály első fordulata nem feltételezi, hogy a kormánytisztviselő terhére rótt magatartásának kívülálló harmadik személyek jelenlétében kell megtörténnie (Mfv.II. 10.286/2018/10.).

[32] A Kttv. 64. § (2) bekezdése szerint a méltatlanság címén történő felmentést megelőzően a munkáltatónak lehetőséget kell adni a kormánytisztviselőnek a felmentés indokai megismerésére; az érintett előadhatja a közöltekkel szembeni védekezését, kivéve, ha az eset összes körülményeiből következően ez a munkáltatótól nem várható el. A bírói gyakorlat szerint önmagában az, ha az alperes a felmentés közlése előtt a védekezés lehetőségét nem biztosítja, nem eredményezi a felmentés jogellenességét (Mfv. II. 10.516/2015.).

[33] A méltatlanság fennállásának törvényi követelményei fennállása és a felmentés okszerűsége körében az eljáró bíróság helytállóan vizsgálta, hogy felperes magatartása megalapozza-e a Kttv. szerinti méltatlanságon alapuló felmentést. Ehhez olyan magatartás tanúsítását kell bizonyítani, amely – akár a köztisztviselő hivatali munkájával (munkavégzésével), akár a közszolgálati jogviszonyából adódó kötelezettség megszegésével összefüggésben, akár munkahelyén kívül – alkalmas arra, hogy az általa betöltött beosztás

tekintélyét vagy a munkáltató jó hírnevét, illetve a jó közigazgatásba vetett bizalmat súlyosan rombolja, és emiatt nem várható el, hogy a munkáltató a jogviszonyt fenntartsa.

[34] Az alperes bizonyította, hogy a méltatlanságot megalapozó többlétszámú megvalósult, a felperes bejegyzése önmagában alkalmas volt a munkáltató jó hírnevének és a közigazgatásba vetett társadalmi bizalomnak a súlyos rombolására. Helyesen állapította meg az eljáró bíróság, hogy – tekintettel arra, hogy a felperes keresete a munkáltatói intézkedés, a felmentés jogellenességének megállapítására irányult – nem képezte a per tárgyát a felperes munkájának „minősége”, így az sem, hogy a felperest és munkáját a kollégái és más közszolgáltatók miként ítélték meg. Ezért az eljáró bíróság a Kp. 78. § (5) bekezdés megsértése nélkül mellőzte a felperes bizonyítási indítványait.

[35] A Kp. 78. § (5) bekezdése a hivatalbóli bizonyítás elrendelését arra az esetre írja elő a bíróság számára, amennyiben olyan tény, körülmény alátámasztására szolgáló bizonyítékokról van szó, amelyeket egyébként hivatalból kell figyelembe vennie a bíróságnak, vagy kiskorú vagy fogyatékosági támogatásra jogosult személy érdekeit veszélyeztető jogsértésről van szó, illetve ilyenre hivatkozik valaki, vagy, ha a törvény ekként rendelkezik. A perbeli esetben a bíróságnak a hivatalbóli bizonyítás elrendelésére való kötelezettsége az (5) bekezdés a)-c) pontokban írt feltételek hiányában nem merült fel, így az annak megsértésére vonatkozó felperesi kifogás megalapozatlan.

[36] A bíróság a kereseti kérelem elbírálásához szükséges releváns tényeket feltárta. A fentebb kifejtettek alapján a felperes bejegyzése önmagában is alkalmas lett volna az alperes jó hírnevének, a jó közigazgatásba vetett bizalom rombolására.

[37] A Kttv. 9. § (2) bekezdés megsértése körében a felperes olyan többlétszámú állami elemet, amely a hivatkozott jogszabályhely alperes általi megsértésének megállapíthatóságát eredményezte volna, nem adott elő, és a fentebb kifejtettek figyelemmel az sem volt megállapítható, hogy az alperes azzal, hogy „a védekezés lehetőségét nem biztosította” a Kttv. 9. § (2) bekezdésébe ütközően járt volna el.

[38] A felperes által hivatkozott EBH 2019.1.25. és EBH 2018.M.34. elvi határozatok, valamint a jelen per tárgya között ügyazonosság az azonos anyagi jogi háttér [Kttv. 64. § (1)-(2) bekezdés] ellenére az eltérő tényállásra tekintettel nem állapítható meg. A BH 2019.25. számú eseti döntésben a munkáltató azért szüntette meg felmentéssel a felperes kormánytisztviselői jogviszonyát, mert jogerős ítélet állapította meg a felperes bűnösségét hivatali visszaélés büntetéseben. A hivatali bűncselekmény elkövetése okot adott a felperes jogviszonya méltatlansággal való megszüntetésére. A büntetőítéletből okszerűen juthatott a munkáltató arra a következtetésre, hogy e tény alkalmas arra, hogy súlyosan rombolja a kormánytisztviselő által betöltött beosztás tekintélyét, illetve a munkáltató jó hírnevét, így nem volt elvárható, hogy a jogviszonyt a továbbiakban is fenntartsa. Az EBH 2018.M.34. számú elvi határozat tényállása szerint a felperes kormánytisztviselői hivatalához méltatlan magatartást tanúsított azzal, hogy hivatali munkaideje alatt, saját gépjárművével, tankolás céljából huzamosabb időn keresztül rendszeresen kilépett Ukrajna területére; vezetőjének tudta nélkül hagyta el munkavégzési helyét; a munkaidő betartása során szabálytalanul járt el. A felperes sorozatos cselekményével olyan magatartást tanúsított, amely alkalmas volt arra, hogy a munkáltató jó hírnevét és a jó közigazgatásba vetett társadalmi bizalmat megingassa, így az alperes jogsértés nélkül szüntette meg méltatlanságra hivatkozva a felperes kormánytisztviselői jogviszonyát. Nincs jogszabályi akadálya annak, hogy a munkáltató a kormánytisztviselő sorozatosan elkövetett vétkes kötelezettségzegését a hivatalára méltatlanná vált felmentési oknak minősítse.

[39] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet – az indokolás kiegészítésével, a Kp. 121. § (2) bekezdése alkalmazásával – hatályában fenntartotta.

Záró rész

[40] Az alperes másodfokú eljárásban felszámítással érvényesített költsége viselésére a felperes a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 82. § (1)-(2) bekezdése és a 32/2003 (VIII.22) IM rendelet 4. § (1) bekezdése és 3. § (5) bekezdése alapján köteles.

[41] A felperes munkavállalói költségmentességére figyelemmel a fellebbezési eljárási illeték (361.248 forint) a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 95. § (1) bekezdés a) pontja és a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[42] Az ítélet elleni további jogorvoslat lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése és a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[43] A Kúria a fellebbezést Kp. 99. § (3) bekezdés alapján alkalmazandó Kp. 77. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. október 14.

Dr. Farkas Katalin s. k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. bíró,
Dr. Stumpf-Rádai Ágota s. k. bíró